

Dairesi	Karar Yılı	Karar No	Esas Yılı	Esas No	Karar Tarihi
VERGİ DAVA DAİRELERİ	2001	30	2000	275	26/01/2001

KARAR METNİ

BEYANNAME VERİLMEMESİ RESEN TARH NEDENİ İŞE DE DÖNEM MATRAHI OLARAK HAYAT STANDARDI TEMEL GÖSTERGE TUTARINI ESAS ALAN MAHKEME KARARININ YASAYA AYKIRI OLDUĞU HK.<

Temyiz Eden : ...

Karşı Taraf : ... Vergi Dairesi Müdürlüğü

İstemin Özeti : Yükümlünün 1995 yılı Şubat...Aralık dönemlerine ilişkin katma değer vergisi beyannamesini vermemesi nedeniyle takdir komisyonu kararına dayanılarak adına ağır kusur cezalı katma değer vergisi salınmıştır.

Tarhiyata karşı açılan davayı inceleyen ... Vergi Mahkemesi ... günlü ve ... sayılı kararıyla; ilgili dönemlere ait katma değer vergisi beyannamelerinin verilmemesinin resen takdir nedeni olduğu, dosyadaki belgelerden, yükümlünün nakliyecilik faaliyeti yanında toptan sebze ve meyve alım satımı işini yaptığının anlaşıldığı, takdir komisyonunca tespit edilen aylık ...- lira matrahın dayanağının olup olmadığının tespiti amacıyla ara kararı ile yükümlüden defter ve belgelerinin istenildiği, ancak defterlerin süresinde ibraz edilmemesi nedeniyle sağlıklı bir matrah tespitinin mümkün olmadığı, bu nedenle 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 116 ncı maddesi uyarınca 1995 yılına ilişkin ikinci sınıf tacirler için tespit edilen hayat standardı temel gösterge tutarı esas alınarak yapılan hesaplama sonucuna göre her bir aylık dönem için bulunan tutar esas alınarak tarhiyat yapılması gerektiği, yükümlünün nakliyecilik faaliyeti nedeniyle işe başlama ve işi bırakma bildiriminde bulunmuş olması karşısında faaliyet konusu tamamen davalı idarenin bilgisi dışında bırakılmadığından ağır kusur değil, kusur cezası uygulanması gerektiği gerekçesiyle tarhiyatı matrahı azaltıp, cezayı kusura dönüştürerek değiştirmiştir.

Tarafların temyiz istemini inceleyen Danıştay Onbirinci Dairesi 1.12.1999 günlü ve E:1999/2780, K:1999/4427 sayılı kararıyla; vergi dairesi temyiz istemini reddetmiş, beyannamelerin verilmemesi nedeniyle dönem matrahının tespiti için resen takdire gidilmesinin yerinde olduğu, ancak matrahın belirlenebilmesi için idarece yükümlünün katma değer vergisine tabi teslim ve hizmetlerinin saptanması gerektiği halde bu yolda herhangi bir tespit yapılmaksızın inceleme ve araştırmaya dayanmayan genel ifadelerle matrah takdirinin 213 sayılı Yasanın 31 inci maddesine aykırı olduğu, hayat standardı temel gösterge tutarı esas alınarak tarhiyatın değiştirilmesi yolundaki kararın hukuka uygun bulunmadığı gerekçesiyle kararı bozmuştur.

Bozma kararına uymayan ... Vergi Mahkemesi ... günlü ve ... sayılı kararıyla; ilk kararında yer alan hukuki neden ve gerekçelere ek olarak, Danıştay kararında davacının sebze alım satım faaliyeti bulunduğunun kabul edildiği, varlığı kabul edilen bu faaliyet dolayısıyla elde edilen hasılatın tespitinin gerektiği, bu nedenle, hayat standardı gösterge tutarının matrah tespitinde kullanıldığı gerekçesiyle kararında direnmiştir.

Direnme kararı yükümlü tarafından temyiz edilmiş, takdir matrahının hukuki dayanağının bulunmadığı ileri sürülerek bozulması istenmiştir.

Savunmanın Özeti : İstemin reddi gerektiği yolundadır.

Danıştay Tetkik Hakimi Ali ALPAN'ın Düşüncesi : Temyiz isteminin kabulü ile ısrar kararının Danıştay Onbirinci Dairesinin bozma kararındaki esaslar doğrultusunda bozulması gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Zehra BİRDEN'in Düşüncesi : Danıştay 11 inci Dairesinin 1.12.1999 günlü, K:1999/4427 sayılı bozma kararında yer alan düşüncede belirtilen nedenlerle temyiz isteminin kabulü ile ilk kararında ısrar eden vergi mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmüştür.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Vergi Dava Daireleri Genel Kurulunca dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

Yükümlünün 1995 yılı Şubat...Aralık dönemlerine ilişkin beyannamesini vermemesi nedeniyle adına resen salınan ağır kusur cezalı katma değer vergisine karşı açılan davada matrahın azaltılması cezanın kusura çevrilmesi yolundaki ısrar kararı yükümlü tarafından temyiz edilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 30 uncu maddesinin 2 nci fıkrasının 1 inci bendinde vergi beyannamesinin kanuni süresi geçtiği halde verilmemesi, matrahın resen takdirini gerektiren durum olarak kabul edilmiştir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sinai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu, 20 inci maddesinde, teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın bu işlemlerin karşılığını teşkil edeceği, 41 inci maddesinde de, mükelleflerin ve vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanların katma değer vergisi beyannamelerini, vergilendirme dönemini takip eden ayın 25 inci günü akşamına kadar ilgili vergi dairesine vermekle yükümlü oldukları kurala bağlanmıştır.

Herne kadar, beyannamenin kanuni süresi geçtiği halde verilmemesi hali resen tarh sebebi ise de davacının gerçekleştirdiği teslimler nedeniyle beyan dışı bıraktığı hasılatın gerçeğe en yakın miktarının saptanması gerekir. Yükümlü tarafından beyan edilmeyen teslim ve hizmet bedelinin gerçeğe en yakın miktarıyla belirlenmesi; yapılacak karşıt incelemelere dayanılması veya matrahı belirleyen ve inceleme yetkisini de haiz olan takdir komisyonlarınca hasılatın yeterli veriden yararlanılarak saptanması ve takdir matrahına ilişkin dayanakların Vergi Usul Kanununun 31 inci maddesinin 8 inci fıkrasında da öngörüldüğü şekilde gösterilmesini ifade eder. Olayda takdir komisyonunca genel ifadelerle yetinildiği, maddi hiçbir delil ve saptamaya dayanmaksızın matrah takdir edildiği, vergi mahkemesince de katma değer vergisinin bir muamele vergisi olduğu ve indirim mekanizmasının özellikleri nedeniyle ödenmesi gereken verginin tespit yönteminin farklı olduğu dikkate alınmadan, hayat standardı gösterge tutarları esas alınmak suretiyle cezalı tarhiyatın değiştirilerek onandığı anlaşılmaktadır. Katma değer vergisini doğuran teslim ve hizmetler saptanmaksızın matrah takdirinde ve hayat standardı gösterge tutarlarını esas alarak bu matrahı azaltan mahkeme kararında hukuka uygunluk görülmemiştir.

Bu nedenlerle temyiz isteminin kabulüne, ... Vergi Mahkemesinin ... günlü ve ... sayılı ısrar kararının bozulmasına, yeniden verilecek kararda karşılanacağından yargılama giderleri bakımından hüküm kurulmasına gerek bulunmadığına 26.1.2001 gününde oyçokluğu ile karar verildi.

X - K A R Ş I O Y

Temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar ısrar kararının bozulmasını sağlayacak durumda görülmediğinden temyiz isteminin reddi gerektiği görüşüyle karara katılmıyoruz.

BŞ/ŞGK